

Avfall

Kommunen har det övergripande planeringsansvaret för allt avfall. En väl fungerande avfallshantering är en viktig del av den kommunala infrastrukturen. Lagar och regler för avfallshanteringen förändras successivt i riktning mot ökad återvinning och återanvändning för att i möjligaste mån undvika deponering.

Mål

Kommunens avfallsplan anger att:

- Mängden avfall skall minska.
- Avfallets farlighet skall minska.
- Avfallshanteringen ska:
 - skydda hälsa och miljö
 - främja resurshushållning
 - erbjuda god kommunal service
 - vara kostnadseffektiv
- Avfall ska i möjligaste mån omhändertas lokalt t.ex. genom kompostering.

Rekommendationer

- En ny avfallsplan påbörjas under 2003.
- Landningsplatser för skärgårdens sopor och slam ska finnas i Bolvik och Stavsnäs. Sopor ska även kunna landas i Eknäs eller ny alternativ plats.
- En ny återvinningscentral kan eventuellt placeras inom verksamhetsområde för Ekobacken vid Tjustvik. Den nya återvinningscentralen kan ersätta de i Brunn och Kovik om dessa läggs ner.
- Kommunen ska verka för att lösa problemen med sophanteringen på Sandhamn. Alternativa lägen för en återvinningscentral kan vara Sandhamn eller Telegrafholmen.

- Återvinningscentralen i Hemmesta byggs ut.
- Återvinningscentraler ska ges extra omsorg vid utformning och placering. De ska ligga lätt tillgängligt, utan att störa visuellt eller på annat sätt.
- En plats för en omlastningsstation för avfall kan behöva utredas om avfallet måste transporteras ut ur Stockholms län i framtiden.
- Slam och latrin ska i första hand omhändertas lokalt.

Konsekvenser

Om Koviks återvinningsanläggning inte kommer att ta emot hushållsavfall i framtiden måste det transporteras till någon annan anläggning i regionen. Det medför ökade tunga transporter och behov av en omlastningsstation. Riktvärde för skyddsavstånd till sådan anläggning är 500 meter. Området vid Tjustviksverket har god tillgänglighet men ligger nära bostadsbebyggelse. Avståndet till planerade bostäder i Charlottendal är omkring 200 meter. Höga krav på att minimera buller och lukt måste ställas på en eventuell omlastningsstation.

Om det inte finns en landningsplats för skärgårdsrenhållning och för slam i Stavsnäs/Djuröområdet kommer det att innebära ökade transporter och kostnader. Alla skärgårdssopor och slamhantering måste då tas emot vid Bolvik.

Förutsättningar

Från och med år 2002 är det förbjudet att deponera brännbart avfall och 2005 blir det förbjudet att deponera organiskt avfall. Ett antal deponier kommer att läggas ner i länet. Nya anläggningar blir en regional fråga. Förbränning av brännbart avfall samt biologisk behandling av park- och trädgårdsavfall, slam, hästgödsel, orga-

niskt hushållsavfall och latrin bör samordnas regionalt.

Kommunen ansvarar för renhållningen, som i Värmdö för närvarande utförs av entreprenörer. Kovik återvinningsanläggning mottar, behandlar och deponerar industri- och hushållsavfall från Nacka och Värmdö.

Sorterat avfall från verksamheter utgör ungefär 80 procent av det som Kovik tar emot. Även osorterat industriavfall tas emot. Här finns också en omlastningsstation för farligt avfall från hushåll och industrier och en kremeringsanläggning för mindre djur.

Under 1998 påbörjades mottagning av petroleumförorenade jordar. Jorden behandlas biologiskt. Denna verksamhet är under omprövning. Hushållsavfallet sorteras i tre fraktioner. Nästan hälften deponeras. Ur massorna utvinns deponigas som används till fjärrvärme. Koncessionsnämndens (numera Miljödomstolen) tillstånd för rötcellerna på Kovik upphörde år 2001 och det organiska avfallet körs nu med lastbil till Gävle där det deponeras. Rötgas produceras i de gamla massorna i cirka 10–15 år till. Från år 2005 kommer hushållsavfallet att transporteras till Högdalen i Stockholm för förbränning.

För närvarande finns en särskilt iordningställd landningsplats för skärgårdssopor i Bolvik. Skärgårdssopor landas också i Stavsnäs vinterhamn och vid Eknäs brygga.

AB Gustavsberg (sanitetsporlinsfabriken) har en egen avfallsanläggning på Farstalandet där man har haft tillstånd att deponera oorganiskt avfall, till exempel lerrester. Här deponeras slammet från det egna reningsverket. Länsstyrelsen är tillståndsmyndighet och har under 2003 avslagit förlängning av tillståndet.

Slam från trekammarbrunnar och slutna tankar transporteras idag till Tjustviks reningsverk och latrin deponeras i Högbytorp i Upplands Bro kommun. Deponering av latrin är förbjudet fr.o.m. år 2005.

Energi

Värmdö kommun har ett högt elberoende. En stor del används till uppvärmning. För att få ner det höga elberoendet bör man skapa kombinationslösningar som nyttjar olika energitillgångar.

Mål

Kommunens energiplan (ej antagen) har de övergripande målen:

- Säker och effektiv energiförsörjning till konkurrenskraftiga villkor.
- Ökad hushållning med energi.
- Övergång till energisystem som fungerar väl i samband med naturligt förekommande kretslopp och som baseras på förnyelsebara energikällor.
- Användningen av lokala energilösningar som nyttjar energi ur vind, vatten, vågor, avfall och spillvärme bör underlättas.
- Kommunens långsiktiga behov av beredskap och handlingsfrihet inom energiområdet ska säkerställas.

Rekommendationer

- Möjligheten att använda värmepumpar som utnyttjar avloppsvattnet i kommunen ska utredas.
- I nya detaljplaner ska anges att uppvärmning ska ske med förnyelsebar energi.
- Kommunen ska arbeta aktivt med energirådgivning till kommuninvånarna.
- Stora vindkraftverk i skärgården prövas restriktivt.
- Vedkaminer bör vara kopplade till ackumulatortank för ett effektivare energiutnyttjande och för att minska utsläpp av skadliga ämnen till luften.

Förutsättningar

Uppvärmning av bostäder och andra lokaler står för en stor del av vår energiförbrukning. Eldning med fossila bränslen som olja och kol bör undvikas eftersom det ökar växthuseffekten. Direktverkande el får inte längre vara enda värmekälla i nybyggda småhus. Småskalig vedeldning i öppna spisar och kaminer ger förorenande utsläpp till luften och är dessutom besvärande för

till exempel astmatiker. Ett sätt att minska utsläppen är att elda vid högre temperatur. Det kan ske om eldstaden är vattenmantlad och kopplad till ackumulatortank. Dessutom krävs att man eldar på ett riktigt sätt. I centrala Gustavsberg finns ett flertal oljeeldade blockcentraler och enskilda fastigheter. Tre mindre fjärrvärmenät finns i centralorten. En kontinuerlig utbyggnad pågår för att koppla ihop fjärrvärmenäten och nyansluta fastigheter vars uppvärmning sker med olja och/eller el. Mark har reserverats för en eventuell framtida naturgasledning via Eriksberg och Farsta till Gustavsberg.

Den planerade kraftledningen på 220 kV mellan Fisksätra och Gustavsberg är för närvarande inte aktuell. Reservatet bör dock behållas då det i framtiden kan finnas behov av en ledning på 70 – 220 kV.

En ny kraftledning på 70 kV planeras från Ploglandet till Bullandö av Vattenfall. Den planerade sträckningen går delvis genom störningskänslig naturmiljö. Ett lokalt arbete pågår för att hitta en lösning i att gräva ned ledningen längs med vägen istället. En samlokalisering med GC-väg, eventuellt VA-ledningar och bredband skulle då också vara möjlig. De två alternativa ledningsdragningarna redovisas på kartan sid 65.

Stockholms skärgård är inte aktuell för utbyggnad av stora vindkraftverk enligt Energimyndigheten och Naturvårdsverket. Skärgårdens höga kultur- och naturvärden är inte förenligt med en sådan vindkraftsutbyggnad. Vindförhållanden är dessutom lämpligare långsmed de mer öppna kuststräckorna söderut och norrut. Vindkraftverk för hushållsbruk kan vara en lämplig energikälla på många ställen och omfattas inte av denna restriktivitet.